



CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (b94/24.03.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1925/31.03.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D238/02.04.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, soluțiile legislative sunt argumentate prin faptul că *„Preluarea abuzivă a proprietăților a fost și să rămână una din marile drame ale țării noastre. La peste 70 de ani de la instaurarea regimului comunist în România, foștii proprietari sunt în continuare umiliți. Umiliți de toate întârzierile birocratice, umiliți de procedura în sine și de durata absurdă a acesteia.*

Soluționarea corectă a acestei situații dureroase este responsabilitatea directă și fără echivoc a Statului Român, care a beneficiat o perioadă foarte lungă de timp de folosința acestor proprietăți preluate abuziv, fără a despăgubi, în orice mod, proprietarii de drept. Având în vedere dimensiunea morală a procesului de restituire și suferința cauzată de ceea ce a însemnat preluarea abuzivă a proprietăților este esențial să existe un tratament demn pentru cei care au suferit.”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o

evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În acest sens menționăm că soluțiile legislative preconizate au implicații asupra dreptului de proprietate, care este garantat potrivit prevederilor art. 44 din Constituția României, republicată.

5. Referitor la Expunerea de motive, semnalăm că aceasta nu respectă structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, concluziile actuale și oficiale ale studiilor, lucrărilor de cercetare și ale evaluărilor statistice efectuate, impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat, impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.

6. Din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea **părților dispozitive ale art. II pct. 1 și 2**, respectiv ale **art. III pct. 1 și 3**, astfel:

„1. La articolul 4, după alineatul (3) se introduc două noi alineate, **alin. (3¹)** și **(3²)**, cu următorul cuprins:”;

„2. La articolul 7, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, **alin. (3)**, cu următorul cuprins:”;

„1. La articolul 32, după alineatul (3²) se introduce un alineat nou, **alin. (3³)**, cu următorul cuprins:”;

„3. La articolul 45, după alineatul (6⁴) se introduce un nou alineat, **alin. (6⁵)**, cu următorul cuprins:”.

7. La art. II pct. 1, referitor la soluția legislativă preconizată pentru **art. 4 alin. (3¹)**, precizăm că, prin gradul mare de generalitate, expresia „*elemente de identificare generice suficiente pentru întemeierea convingerii*” nu întrunește exigențele de calitate a unei legi. Semnalăm că, pentru a asigura legislației interne o cât mai bună înțelegere și implicit o aplicare corectă, este esențial ca redactarea acesteia să fie una de calitate.

Formulăm prezenta observație și pentru **art. III pct. 1**, referitor la norma propusă pentru **art. 32 alin. (3³)**.

Semnalăm că, în actuala redactare, soluția legislativă preconizată pentru **art. 4 alin. (3²)** este susceptibilă să înfrângă principiul securității raporturilor juridice civile, prin nesocotirea așteptărilor legitime ale

cetățenilor în raport cu previzibilitatea legii, prin raportare la conținutul unei norme juridice adoptate la un moment dat.

De asemenea, soluția legislativă preconizată este susceptibilă a afecta dreptul la un proces echitabil, reglementat prin dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituția României, republicată, și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. La art. III pct. 2, semnalăm că norma propusă pentru art. 45 alin. (6³) conține două teze, ale căror soluții legislative nu sunt corelate.

În acest sens, pe de o parte, precizăm că teza I este o normă imperativă, prin care se stabilește, pentru noul proprietar și deținătorul actual al imobilului, obligația de a încheia un contract de închiriere, în formă scrisă.

Pe de altă parte, soluția legislativă conținută de teza a II-a, prin utilizarea ipotezei juridice care vizează situația în care nu se încheie contract de închiriere în forma scrisă, contrazice norma imperativă conținută de teza I, fiind necesară corelarea textelor.

La **pct. 3**, referitor la soluția legislativă preconizată ca **alin. (6⁵)**, potrivit uzanțelor normative, sintagma „începând de la data emiterii deciziei” trebuie înlocuită cu sintagma „începând **cu** data emiterii deciziei”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE



București
Nr. 240/14.04.2025